

УДК 330.341

Кушнір Роман Володимирович
(аспірант ПВНЗ «Європейський університет»)
ORCID ID 0009-0000-0080-7777

Марків Володимир Романович
(аспірант ПВНЗ «Європейський університет»)
ORCID ID 0009-0002-6589-7018

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК РУШІЙНА СИЛА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. У статті досліджено роль інноваційної діяльності як ключового чинника економічного розвитку. Проаналізовано основні бар'єри на шляху впровадження інновацій, зокрема фінансові, технологічні та інституційні, а також визначено необхідність державної підтримки інноваційного процесу. Розглянуто основні напрями майбутніх трендів, включаючи цифровізацію, зелений розвиток, медичні та освітні технології. Представлено рекомендації щодо подолання викликів і формування ефективної політики стимулювання інновацій.

Ключові слова: інновації, економічний розвиток, бар'єри інновацій, державна підтримка, цифровізація, зелена енергетика, медичні технології.

Постановка проблеми. Інноваційна діяльність є основою економічного розвитку та забезпечує трансформацію економічних систем відповідно до глобальних викликів. Проте реалізація інноваційного потенціалу значною мірою ускладнюється численними бар'єрами, які обмежують доступ до ресурсів, технологій та ринків. Крім того, недостатня державна підтримка і неефективна регуляторна політика створюють додаткові труднощі для інноваційних підприємств. У сучасному глобальному середовищі зростає потреба в дослідженні механізмів подолання цих викликів та прогнозуванні майбутніх трендів у сфері інноваційної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інноваційного розвитку широко висвітлюються у працях зарубіжних і вітчизняних науковців. А. Остервальдер акцентував увагу на структуризації інновацій через бізнес-моделі, що сприяє ефективному управлінню інноваційними процесами [8]. Х. Чесбро розробив концепцію відкритих інновацій, яка підкреслює важливість співпраці між бізнесом і наукою [10]. Українські дослідники, зокрема, звертають увагу на необхідність адаптації інноваційної політики до умов сучасної економіки, підкреслюючи важливість цифровізації та екологічних інновацій. Однак питання подолання бар'єрів та інтеграції інноваційних рішень у різні галузі економіки залишаються недостатньо дослідженими.

Мета статті. Метою статті є дослідження впливу інновацій на економічні системи, визначення основних бар'єрів на шляху їх впровадження, обґрунтування необхідності державної підтримки інноваційної діяльності та аналіз перспективних напрямів розвитку інновацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інновації, як ключова складова сучасного економічного розвитку, стали предметом багатьох наукових досліджень, оскільки їх значення важко переоцінити. Універсального визначення цього поняття не існує, адже воно залежить від контексту і сфери застосування. Загалом, інновація трактується як нововведення, що

забезпечує суттєві зміни в процесах, продуктах чи послугах, спрямовані на підвищення ефективності, продуктивності чи конкурентоспроможності [7].

У наукових колах інновації класифікують за різними критеріями. Найпоширенішою є класифікація за змістом: технологічні, продуктові, процесні, маркетингові, організаційні тощо. Технологічні інновації зазвичай асоціюються з появою нових машин, обладнання чи програмного забезпечення, що дозволяють суттєво змінити структуру виробничих процесів. Продуктові інновації спрямовані на створення нових або вдосконалених товарів чи послуг, які краще задовольняють потреби споживачів. Організаційні інновації стосуються змін у структурі управління, стилі роботи чи корпоративній культурі, які впливають на загальну продуктивність. Важливо відзначити, що інновації є не лише результатом, але й процесом. Це безперервний рух від ідеї до її реалізації, який включає етапи досліджень, розробок, тестування і впровадження. На кожному з цих етапів виникають специфічні виклики: від дефіциту ресурсів до опору змінам з боку працівників чи ринку. Успішність інноваційного процесу залежить не лише від якості ідеї, але й від здатності підприємства чи економічної системи інтегрувати інновацію у свої структури [4].

Сучасні концепції інноваційної діяльності підкреслюють їхню системність. Інновація не може розглядатися як ізольований феномен, вона є частиною загального економічного механізму, що взаємодіє із зовнішнім середовищем. Зокрема, глобалізація створює нові можливості для інноваційного обміну між країнами, але також вимагає швидкої адаптації до змін у конкурентному середовищі. Одним із важливих аспектів інновацій є їхній вплив на економічні системи. Вони не лише створюють нові джерела доданої вартості, але й змінюють структуру ринку, відкриваючи нові сегменти чи трансформуючи існуючі. Інновації сприяють підвищенню ефективності використання ресурсів, дозволяючи досягати більшого результату з меншими витратами, що має суттєве значення в умовах обмеженості ресурсів [8]. Таким чином, інновації виступають потужним драйвером розвитку сучасної економіки. Вони поєднують у собі як технічний прогрес, так і організаційні зміни, сприяючи трансформації економічних систем. Однак їхній потенціал повністю реалізується лише за умови системного підходу, який враховує як внутрішні, так і зовнішні фактори впливу. Розкриваючи основний зміст інноваційної бізнес-моделі варто зосередитися на особливих характеристиках, які забезпечують інноваційність (табл. 1).

Таблиця 1. Характеристики інноваційної бізнес-моделі

Характеристика інноваційної бізнес-моделі	Сутність інноваційної бізнес-моделі
Нова структура або підхід до створення вартості	Організація переосмислює, як вона може генерувати додаткову вартість для споживачів.
Інтеграція нових технологій	Використання новітніх технологій, які змінюють традиційний спосіб ведення бізнесу
Зміна ролі клієнтів	Моделі, в яких клієнти активніше залучаються до процесу створення вартості (наприклад, краудсорсинг)
Гнучкість	Здатність адаптуватися до швидких змін на ринку і змінювати бізнес-модель у відповідь на нові умови

Джерело: розроблено автором на основі джерел [8, 10]

Інноваційна діяльність є рушійною силою розвитку економічних систем, оскільки вплив інновацій на продуктивність і стійкість таких систем є багатовимірним і глибоким. Інновації здатні не лише змінювати економічні структури, але й створювати нові джерела економічного зростання. У сучасних умовах вони відіграють роль стратегічного інструмента, який забезпечує адаптацію до змін у зовнішньому середовищі, стимулює конкурентоспроможність і формує основу для сталого розвитку. Ефективність економічних систем значною мірою визначається здатністю інтегрувати інновації у виробничі, управлінські та соціальні процеси. Інновації сприяють підвищенню продуктивності через модернізацію технологій, впровадження автоматизації, раціоналізацію використання ресурсів. Завдяки технологічним новаціям підприємства можуть значно знижувати витрати, збільшувати обсяги виробництва та вдосконалювати якість продукції чи послуг. Це дозволяє їм залишатися конкурентоспроможними навіть у динамічному середовищі. Стійкість економічних систем також залежить від їхньої здатності швидко реагувати на зовнішні виклики. Інновації, зокрема у сфері управління ризиками та цифровізації, дають змогу підприємствам ефективно адаптуватися до змінних умов ринку, кризових явищ чи глобальних економічних трансформацій. Наприклад, під час пандемії COVID-19 впровадження інновацій у дистанційну роботу та електронну комерцію стало вирішальним для збереження діяльності багатьох підприємств [7].

Особливе значення інновації мають для створення нових ринкових можливостей. Вони не лише покращують продуктивність існуючих галузей, але й сприяють появі нових секторів економіки. Наприклад, розвиток технологій штучного інтелекту, відновлюваної енергетики чи блокчейну створює умови для появи нових бізнес-моделей та галузей, що відкриває перспективи для інвесторів, підприємців і споживачів. Водночас інновації відіграють важливу роль у стимулюванні людського капіталу, що є ключовим фактором довгострокового економічного розвитку. Інноваційні підприємства сприяють підвищенню рівня освіти, розвитку навичок та формуванню креативного середовища, що стає основою для економічного зростання. Загалом, інновації мають глибокий вплив на продуктивність і стійкість економічних систем. Вони забезпечують не лише економічну ефективність, але й сприяють соціальному розвитку, створюючи умови для підвищення рівня життя та добробуту. Проте для максимізації цього впливу необхідно враховувати системний характер інновацій, їхню інтеграцію у всі аспекти економічного життя, а також потребу в державній підтримці та сприятливих умовах для їхнього впровадження [3].

Інновації є ключовим фактором, що визначає рівень продуктивності та стійкість економічних систем у сучасних умовах глобалізації, цифровізації та технологічних змін. Їхній вплив багатогранний, оскільки інновації впливають на всі аспекти економічного функціонування — від підвищення ефективності виробництва до зменшення ризиків у складних умовах зовнішнього середовища. Продуктивність економічних систем безпосередньо залежить від здатності впроваджувати інновації у виробничі процеси. Інноваційні технології, такі як автоматизація, роботизація, використання штучного інтелекту, дозволяють суттєво скоротити виробничі витрати, підвищити якість продукції та збільшити обсяги виробництва. Наприклад, впровадження сучасних систем управління ресурсами (ERP-систем) дає змогу підприємствам оптимізувати виробничі процеси, зменшуючи втрати матеріалів та часу. Це створює передумови для зростання конкурентоспроможності як окремих підприємств, так і економічних систем у цілому [1]. Крім того, інновації сприяють розвитку людського капіталу, який є основним драйвером продуктивності. Нові знання, технології та методи роботи, які впроваджуються внаслідок інноваційної діяльності, стимулюють підвищення кваліфікації працівників. Це забезпечує зростання не лише

продуктивності праці, але й здатності економіки реагувати на виклики, пов'язані зі змінами у ринковому середовищі [9].

Стійкість економічних систем також значною мірою залежить від інновацій. Інноваційна діяльність дозволяє адаптуватися до динамічних змін у зовнішньому середовищі, включаючи економічні кризи, природні катастрофи, соціальні виклики. Наприклад, під час пандемії COVID-19 багато компаній зберегли стійкість завдяки швидкому переходу на дистанційну роботу, електронну комерцію чи впровадженню цифрових технологій у логістичні процеси. Інновації також відіграють важливу роль у забезпеченні екологічної стійкості. Використання відновлюваних джерел енергії, технологій переробки відходів, розробка енергоефективних виробництв є прикладами того, як інновації допомагають економічним системам скорочувати негативний вплив на довкілля та забезпечувати сталий розвиток. Ці процеси не лише підвищують стійкість економік, але й формують нові ринки та можливості для інвестування. Однак вплив інновацій на продуктивність і стійкість економічних систем є неоднозначним і залежить від багатьох чинників. Наприклад, економічні системи, які не мають розвинутої інфраструктури для впровадження інновацій, можуть зіткнутися з труднощами в реалізації потенційних переваг. Дисбаланс у доступі до інновацій між розвиненими та країнами, що розвиваються, також посилює нерівність у глобальній економіці. Отже, інновації є потужним інструментом для підвищення продуктивності та забезпечення стійкості економічних систем. Вони сприяють створенню ефективніших і гнучкіших процесів, адаптації до нових викликів, збереженню ресурсів і підвищенню конкурентоспроможності. Проте їхній вплив залежить від здатності економічних систем створювати сприятливе середовище для інноваційної діяльності та ефективно інтегрувати нововведення в існуючі структури [5].

Інновації суттєво впливають на економічні показники як на макрорівні, так і на мікрорівні, оскільки вони трансформують способи створення та використання ресурсів. На макроекономічному рівні інновації сприяють зростанню валового внутрішнього продукту (ВВП) завдяки підвищенню продуктивності праці, впровадженню нових технологій та посиленню конкурентоспроможності економіки. Держави, які активно підтримують інновації через інвестиції в наукові дослідження, освіту та інфраструктуру, демонструють стабільне економічне зростання навіть у складних глобальних умовах. Наприклад, інвестиції в розвиток цифрової інфраструктури та екологічних технологій забезпечують довгострокове збільшення виробничого потенціалу національних економік. На мікроекономічному рівні інновації впливають на показники ефективності діяльності окремих підприємств. Зокрема, інноваційні процеси дозволяють зменшувати витрати на одиницю продукції, збільшувати якість і диференціювати пропозицію. Наприклад, впровадження автоматизованих систем управління виробничими процесами дозволяє скоротити час на виконання завдань, мінімізувати кількість помилок і підвищити загальну ефективність діяльності компаній. Водночас інновації відкривають можливості для виходу на нові ринки, розширення клієнтської бази та збільшення частки на ринку [2].

Одним із важливих механізмів впливу інновацій є їхній мультиплікаційний ефект. Нові технології та продукти стимулюють розвиток суміжних галузей, створюючи додаткові робочі місця та підвищуючи загальний рівень економічної активності. Зокрема, розвиток технологій штучного інтелекту стимулює попит на послуги з аналізу даних, розробку програмного забезпечення та виробництво потужнішого обладнання. Інноваційна діяльність є рушійною силою економічного розвитку, і приклади успішного впровадження інновацій у різних країнах та галузях демонструють її вагомий вплив на продуктивність, конкурентоспроможність та стійкість економічних систем. Розглянемо декілька ключових прикладів. Так, Tesla стала одним із провідних прикладів успішного впровадження інновацій у транспортній галузі. Компанія використала інноваційні підходи до розробки батарей, систем автономного

керування та дизайну електромобілів. Інтеграція програмного забезпечення з хмарними технологіями дозволила створити унікальну систему оновлення автомобілів через Інтернет. У результаті Tesla суттєво змінила структуру світового ринку автомобілебудування, ставши лідером у сегменті електромобілів і задаючи нові стандарти в екологічності та технологічності [6]. Amazon успішно впровадила інновації в електронну комерцію, логістику та обчислювальні технології. Запуск платформи Amazon Web Services (AWS) став революційним у сфері хмарних обчислень, зробивши її провідним постачальником інфраструктури для цифрових рішень. Крім того, використання алгоритмів штучного інтелекту дозволило Amazon впровадити персоналізовані рекомендації, що значно підвищило ефективність продажів і задоволеність клієнтів. Нідерланди стали лідером у впровадженні інновацій у сільське господарство завдяки використанню технологій точного землеробства. Дрони, супутникові знімки та датчики використовуються для моніторингу стану ґрунтів, рослин і кліматичних умов. Це дозволяє мінімізувати використання добрив, пестицидів і води, забезпечуючи високу врожайність із меншим екологічним впливом. У результаті Нідерланди стали одним із найбільших експортерів сільськогосподарської продукції у світі. Спільна розробка вакцини проти COVID-19 компаніями BioNTech і Pfizer є прикладом швидкого впровадження інновацій у сфері біотехнологій. Використання технології мРНК дозволило створити вакцину у рекордно короткі терміни, що стало ключовим фактором у боротьбі з пандемією. Цей успіх показав, як інновації у сфері науки та медицини можуть змінювати глобальну ситуацію, забезпечуючи нові можливості для розвитку охорони здоров'я [8].

Впровадження інновацій є складним і багатогранним процесом, який супроводжується численними бар'єрами, що можуть суттєво стримувати розвиток навіть найперспективніших ідей. Серед ключових перешкод фінансові, технологічні та інституційні бар'єри відіграють найбільш критичну роль. Фінансові труднощі виникають через значні витрати на розробку, тестування та впровадження інновацій, особливо для малих і середніх підприємств, які часто обмежені у доступі до фінансових ресурсів. Недостатня кількість інвесторів, високі ризики невдачі та складнощі з доступом до грантового чи кредитного фінансування створюють ситуацію, коли багато інновацій залишаються нереалізованими. Технологічні бар'єри, у свою чергу, пов'язані з недостатньою технічною базою та браком доступу до передових технологій. Висока вартість сучасного обладнання, відсутність необхідних знань чи навичок у працівників, а також повільне впровадження цифровізації в окремих секторах стають вагомими перепонами на шляху до інноваційного прориву. Це особливо стосується країн із низьким рівнем розвитку інфраструктури або тих, де існує розрив між науковими досягненнями та їх практичним використанням [10].

Інституційні бар'єри є ще однією суттєвою проблемою. Недосконалість правового поля, складність регуляторних процедур, тривалі терміни сертифікації та ліцензування, а також бюрократичні перепони значно сповільнюють реалізацію інноваційних проєктів. Крім того, брак державної підтримки чи недостатньо ефективна політика стимулювання інновацій ще більше ускладнюють цей процес. Саме тому роль держави у стимулюванні інноваційної діяльності є надзвичайно важливою. Державна підтримка має бути спрямована на створення сприятливого середовища для інновацій через розробку ефективних механізмів фінансування, спрощення регуляторних процедур, надання податкових пільг та створення інноваційної інфраструктури, такої як технологічні парки чи кластери. Політика стимулювання інновацій повинна включати програми підтримки для стартапів, грантові схеми для наукових розробок та інвестиції в освіту для підготовки висококваліфікованих фахівців. Держави, які інвестують у ці напрями, демонструють вищі темпи інноваційного розвитку та здатність протистояти глобальним економічним викликам [5].

Що стосується майбутніх трендів в інноваційній діяльності, то одним із ключових напрямів стане подальша цифровізація. Використання великих даних, штучного інтелекту, технологій блокчейну та Інтернету речей продовжуватиме змінювати способи організації виробництва, управління та обслуговування клієнтів. Інновації у сфері зеленої енергетики, зокрема розробка ефективніших технологій відновлюваної енергетики, також займатимуть важливе місце. Крім того, одним із визначальних трендів стане розвиток медичних технологій, особливо у сфері біотехнологій і цифрового здоров'я. Пандемія COVID-19 показала, наскільки важливими є інновації у цій сфері для забезпечення глобальної стійкості. Технології для віддаленого діагностування, персоналізованої медицини та впровадження мРНК-вакцин продовжуватимуть розвиватися. Не менш важливими будуть інновації у сфері освітніх технологій, які змінюють підхід до навчання та розвитку людського капіталу. Використання віртуальної реальності, адаптивного навчання та інтерактивних платформ дозволить значно підвищити доступність і якість освіти [11].

Інноваційна діяльність продовжуватиме бути основою економічного прогресу, однак для її успішного розвитку необхідно долати існуючі бар'єри, посилювати державну підтримку та гнучко реагувати на зміну глобальних тенденцій. Лише поєднання зусиль усіх суб'єктів інноваційного процесу — держави, бізнесу та наукової спільноти — здатне створити умови для сталого інноваційного прориву.

Висновки. Інноваційна діяльність є потужним інструментом для забезпечення економічного зростання, підвищення продуктивності та стійкості економічних систем. Виявлені бар'єри, зокрема фінансові, технологічні та інституційні, стримують ефективність впровадження інновацій, що вимагає посилення державної підтримки та створення сприятливого середовища для інновацій. Основними перспективними напрямками інноваційної діяльності є цифровізація, зелена енергетика, розвиток медичних і освітніх технологій. Подальші дослідження мають бути спрямовані на інтеграцію інновацій у різні галузі економіки, адаптацію політики стимулювання до нових викликів та забезпечення стійкого розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Lucie Povolna. Innovation Strategy in Small and Medium Sized Enterprises (SMEs) in the Context of Growth and Recession Indicators. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S219985312200412710>.
2. Nisreen Ameen, Jyoti Choudrie, Paul Jones & Amitabh Anand. Innovative Technologies and Small-Medium Sized Enterprises in Times of Crisis. 2022. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10796-022-10353-7>
3. Бобровська О., Бондаренко Д. Публічне управління економічним розвитком регіонів: галузевий аспект. Аспекти публічного управління. 2021. № 9 (3). С.22–35. DOI: 10.15421/152125
4. Зянько В.В., Єпіфанова І.Ю. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2015. 172 с.
5. Колодяжна І.В. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності торговельних підприємств України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип.5.2015. С. 53–56.
6. Коломієць, Н. О., & Кошель, К. В. (2022). ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ТА ВПЛИВ ЇХ НА КОНКУРЕНТНУ СТРАТЕГІЮ. Конференцію включено до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки Міністерства освіти і науки України на 2022 рік, № 124. Організаційно-економічні та соціальні складові розвитку підприємництва: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 165-річчю заснування університету та 70-річчю створення економічного факультету/за заг. ред. Ю. Губені, О. Лисюк, Б. Шувара, В. Крупи, Н. Маркович. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/12640/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7%20%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%B0...%D0%9B%D0%9D%D0%A3%D0%9F%20%281%29.pdf#page=59>

7. КУЧЕР, М., ЖИДИК, А., ТОВТ, Ю., & СТРИЛЕЦЬ, С. (2024). ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 332(4), 285-288. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-332-42>
8. Остервальдер, А., Сіроткін, Д., Стрекалова, Н., & Хамель, Г. (2021). Сучасні моделі ефективного бізнесу підприємств. II Міжнародної науково-практичної конференції з проблем вищої освіти і науки «Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу», 54. Панфілова Я.А. Інноваційна діяльність малих і середніх підприємств: макро-та мезорівень. Економіка та суспільство. Вип.34.2021. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1043/10006>.
9. Підприємництво як чинник розвитку інноваційної моделі економіки України та її регіонів : монографія / під заг. ред. к.е.н., проф. І.В. Кривов'язюка. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 172 с.
10. Слободенюк, А. С. Інноваційна бізнес-модель: сутність, характеристики, переваги. II Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу», 466. URL: <https://research.maup.com.ua/assets/files/conferency/innovacijni-metodi-upravlinnya-2.pdf#page=467>
11. Сусіденко В.Т., Сусіденко Ю.В. Реалії інноваційного розвитку підприємств України. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. No2(6).2020. С.183–193.

REFERENCES

1. Lucie Povolna. Innovation Strategy in Small and Medium Sized Enterprises (SMEs) in the Context of Growth and Recession Indicators. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S219985312200412710>.
2. Nisreen Ameen, Jyoti Choudrie, Paul Jones & Amitabh Anand. Innovative Technologies and Small-Medium Sized Enterprises in Times of Crisis. 2022. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10796-022-10353-7>
3. Bobrovska O., Bondarenko D. Publichne upravlinnia ekonomichnym rozvytkom rehioniv: haluzevyi aspekt. *Aspekty publichnoho upravlinnia*.2021. No 9 (3). S.22–35. DOI: 10.15421/152125
4. Zianko V.V., Yepifanova I.Iu. Innovatsiina diialnist pidpriemstv ta yii finansove zabezpechennia v umovakh transformatsiinykh zmin ekonomiky Ukrainy : monohrafiia. Vinnytsia : VNTU, 2015. 172 s.
5. Kolodiazna I.V. Problemy ta perspektyvy rozvytku innovatsiinoi diialnosti torhovelnykh pidpriemstv Ukrainy. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Seria: Mizhnarodni ekonomichni vidnosynyta svitove gospodarstvo. Vyp.5.2015. S. 53–56.
6. Kolomiets, N. O., & Koshel, K. V. (2022). INNOVATSIINYI ROZVYTOK PIDPRYEMSTV TA VPLYV YIKH NA KONKURENTNU STRATEHIU. Konferentsiia vklucheno do Pereliku provedennia naukovykh konferentsii z problem vyshchoi osvity i nauky Ministerstva osvity i nauky Ukrainy na 2022 rik, № 124. Orhanizatsiino-ekonomichni ta sotsialni skladovi rozvytku pidpriemnytstva: Zbirnyk materialiv Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii, prysviachenoj 165-richchju zasnavannia universytetu ta 70-richchju stvorennia ekonomichnoho fakultetu/za zah. red. Yu. Hubeni, O. Lysiuk, B. Shuvara, V. Krupy, N. Markovych. URL: https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/12640/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7_%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%B0...%D0%9B%D0%9D%D0%A3%D0%9F%20%281%29.pdf#page=59
7. KUCHER, M., ZhYDYK, A., TOVT, Yu., & STRILETS, S. (2024). INNOVATSIINA DIIALNIST MALYKH TA SEREDNIKH PIDPRYEMSTV: SUCHASNI REALII. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 332(4), 285-288. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-332-42>
8. Ostervalder, A., Sirotkin, D., Strekalova, N., & Khamel, H. (2021). Suchasni modeli efektyvnoho biznesu pidpriemstv. II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii z problem vyshchoi osvity i nauky «Suchasni vyklyky staloho rozvytku biznesu», 54. Panfilova Ya.A. Innovatsiina diialnist malykh i serednykh pidpriemstv: makro-ta mезoriven. Економіка та суспільство. Вип.34.2021. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1043/10006>.
9. Підприємництво як чинник розвитку інноваційної моделі економіки України та її регіонів : монографія / під заг. ред. к.е.н., проф. І.В. Кривов'язюка. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 172 с.
10. Слободенюк, А. С. Інноваційна бізнес-модель: сутність, характеристики, переваги. II Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу», 466. URL: <https://research.maup.com.ua/assets/files/conferency/innovacijni-metodi-upravlinnya-2.pdf#page=467>
11. Susidenko V.T., Susidenko Yu.V. Realii innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv Ukrainy. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. No2(6).2020. S.183–193.

Kushnir Roman Volodymyrovych
(Postgraduate student of PVNZ "European University")

Markiv Volodymyr Romanovych
(Postgraduate student of PVNZ "European University")

TITLE OF THE ARTICLE

Abstract. *The article examines the role of innovation as a key factor in economic development. The main barriers to the implementation of innovations are analyzed, including financial, technological and institutional, and the need for state support for the innovation process is identified. The main directions of future trends are considered, including digitalization, green development, medical and educational technologies. Recommendations are presented for overcoming challenges and forming an effective policy to stimulate innovation.*

Keywords: *innovation, economic development, barriers to innovation, state support, digitalization, green energy, medical technologies.*